

پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد: کتابیون غلامی خجسته، ۱۴۰۰

بررسی فقهی حقوقی تاثیر عرف و عادات اجتماعی در تصمیمات دادگاه خانواده

زندگی اجتماعی انسان‌ها همواره حقوقی را در پی داشته که انسان‌ها ملزم به رعایت آن بوده‌اند و پیش از اینکه قانونگذار این حقوق را وضع کند به صورت عرف و عادت بین انسان‌ها رواج داشته است، این مطلب نشانه سابقه دیرینه عرف در مباحث حقوقی بوده و بیانگر اهمیت آن است. عرف از مسائل مهم حوزه حقوق است و می‌تواند در استنباط‌های فقهی و حقوقی و ارائه قرائت‌ها و تفسیرهای جدید حقوقی مؤثر باشد بنا به اهمیت موضوع، این مقوله در پژوهش کنونی مورد بررسی قرار گرفته از در این مسیر از شیوه تحلیلی-توصیفی بهره‌برداری شده است. نتایج حاصله پژوهش حاکی از آن است که علمای حقوق معمولاً عرف را در کنار قانون، رویه قضایی و دکترین حقوقی یکی از منابع حقوق محسوب می‌کنند. با این حال در نظام‌های پیشرفته حقوق داخلی معمولاً از استناد به عرف خودداری شده و آن را عنصری مزاحم و نسبتاً بی‌اهمیت شمرده می‌شود. در بسیاری از موارد قانون در برابر حقوق زن و شوهر تحت لوای حقوق خانواده، نص مشخصی نداشته و لذا یکسری عادات و عرف اجتماعی باعث شکل‌گیری و جهت‌دهی به آراء و تصمیمات دادگاه شده است که از آن جمله می‌توان به اجبار تهیه جهیزیه در شروع زندگی مشترک از سوی زوج اشاره نمود که گاهی آرای صادره از دادگاه‌ها نیز از عادات اجتماعی، تاثیر پذیرفته‌اند. همچنین باید گفت که در فقه اسلام در تعیین موضوع معاملات و احکام، عرف معتبر است.

کلمات کلیدی: عرف و عادات اجتماعی، حقوق خانواده، تصمیمات دادگاه، حقوق زوجین، تفسیرهای حقوقی.

کلیدواژه‌ها: کلمات کلیدی: عرف، عادات اجتماعی، حقوق خانواده، دادگاه و تصمیمات مراجع دادرسی، حقوق زوجین

شماره‌ی پایان‌نامه: ۱۲۷۲۹۵۲۱۹۵۶۳۸۱۵۱۳۹۹۱۶۲۳۰۲۲۹۶

تاریخ دفاع: ۱۴۰۰/۰۵/۰۹

رشته‌ی تحصیلی: حقوق خانواده

دانشکده: علوم انسانی

استاد راهنما: دکتر محسن ولایتی

M.A. Thesis:

A legal Jurisprudence study the impact of custom and social traditions on family court decisions

The social life of human beings has always followed the rights that human beings have been obliged to observe, and before the legislator imposed these rights, it was common among human beings as a custom and habit. This is a sign of the long history of custom in

legal discussions and shows the importance It is. Custom is one of the important issues in the field of law and can be effective in jurisprudential and legal inferences and presentation of new legal readings and interpretations. The results of the research indicate that legal scholars usually consider custom along with law, judicial procedure and legal doctrine as one of the sources of law. However, in advanced systems of domestic law, custom is usually avoided and it is considered as a disturbing and relatively insignificant element. Social custom has led to the formation and direction of court rulings and decisions, including the compulsion of the wife to provide dowry at the beginning of cohabitation, and sometimes the rulings issued by the courts have also been influenced by social habits. It should also be said that in Islamic jurisprudence, custom is valid in determining the subject of transactions and rulings.

Keywords: social customs, family law, court decisions, couple rights, legal interpretations.

The social life of human beings has always followed the rights that human beings have been obliged to observe, and before the legislator imposed these rights, it was common among human beings as a custom and habit. This is a sign of the long history of custom in legal discussions and shows the importance It is. Custom is one of the important issues in the field of law and can be effective in jurisprudential and legal inferences and presentation of new legal readings and interpretations. The results of the research indicate that legal scholars usually consider custom along with law, judicial procedure and legal doctrine as one of the sources of law. However, in advanced systems of domestic law, custom is usually avoided and it is considered as a disturbing and relatively insignificant element. Social custom has led to the formation and direction of court rulings and decisions, including the compulsion of the wife to provide dowry at the beginning of cohabitation, and sometimes the rulings issued by the courts have also been influenced by social habits. It should also be said that in Islamic jurisprudence, custom is valid in determining the subject of transactions and rulings.

Keywords: social customs, family law, court decisions, couple rights, legal interpretations.